

UCHWAŁA Nr 126 PREZYDIUM RZĄDU

z dnia 14 lutego 1953 r.

w sprawie gospodarki remontowej w wielkim i średnim przemyśle.

W celu stworzenia koniecznych warunków dla uporządkowania gospodarki remontowej w oparciu o system planowo-zapobiegawczych remontów w przemyśle wielkim i średnim Prezydium Rządu uchwala, co następuje:

I. W zakresie eksploatacji i obsługi.

§ 1. 1. Zakłady pracy wielkiego i średniego przemysłu powinny posiadać dla swoich podstawowych maszyn i urządzeń, zwanych dalej maszynami — instrukcje ruchu i obsługi, konserwacji, bezpieczeństwa oraz inne niezbędne instrukcje dla zapewnienia właściwej eksploatacji.

2. Obsługi (obsady) maszyn powinny opanować należycie i przestrzegać instrukcji oraz przepisów z zakresu eksploatacji oraz posiadać kwalifikacje wymagane dla należytego obsługiwanie powierzonych im maszyn.

3. Stan maszyn powinien być kontrolowany w ustalonych z góry okresowych przeglądach przez obsługi lub pracowników dozoru maszyn. Pracownicy ci powinni posiadać należyte przygotowanie fachowe dla dokonywania przeglądów oraz konserwacji i usuwania drobnych uszkodzeń przydzielonych im maszyn.

4. Dla podstawowych maszyn powinny być prowadzone książki, w których należy odnotowywać wszystkie zmiany dotyczące stanu i pracy maszyny.

§ 2. W celu zapewnienia prawidłowej eksploatacji i obsługi maszyn zobowiązuje się wszystkich zainteresowanych ministrów do wydania w terminie do dnia 31 marca 1953 r. zarządzeń, w których w szczególności należy:

- 1) ustalić:
 - a) wykaz podstawowych maszyn w podległych im jednostkach, dla których należy opracować wymienione w § 1 ust. 1 instrukcje,
 - b) podległe jednostki organizacyjne, które opracują instrukcje dla poszczególnych maszyn, oraz terminy opracowania z tym, że ostateczny termin nie może przekraczać 31 grudnia 1953 r.,
 - c) sposób wprowadzenia w życie i kontrolę przestrzegania opracowanych instrukcji,
 - d) w porozumieniu z Ministrem Finansów — źródła finansowania, opracowania i wydania wymienionych instrukcji;
- 2) polecić podległym zakładom pracy powołanie w terminie do dnia 31 kwietnia 1953 r. komisji technicznych z udziałem czynnika społecznego; komisje te powinny do 30 czerwca 1953 r.:
 - a) dokonać przeglądu stanu maszyn,
 - b) sprawdzić opanowanie oraz stosowanie istniejących przepisów i instrukcji przez obsługę i pracowników dozoru maszyn,
 - c) sprawdzić kwalifikacje obsługi i pracowników dozoru maszyn potrzebne dla obsługi i dozoru powierzonych im maszyn,
 - d) dokonać analizy istniejącego w zakładzie pracy podziału maszyn pomiędzy poszczególnych pracowników dozoru,
 - e) dokonać analizy przyczyn awarii i defektów maszyn; sprawdzić sposób prowadzenia książek, w których są odnotowywane zmiany dotyczące stanu i pracy ważnych maszyn, oraz sprawdzić sposób zdawania maszyn przy zmianie obsługi,
 - f) opracować dla kierownictwa zakładów pracy — na podstawie wyników dokonanych czynności wymienionych w punktach a) — e) — wnioski organizacyjne, personalne i sz'cleniowe.

§ 3. Za właściwą obsługę i konserwację maszyn w czasie eksploatacji odpowiedzialni są kierownicy komórek użytkujących maszyny, obsługa i pracownicy dozoru maszyn.

II. W zakresie wykonawstwa remontowego.

§ 4. 1. Dla powiązania systemu eksploatacji maszyn z remontami maszyn remonty powinny być w zasadzie wykonywane we własnym zakresie przez zakłady pracy.

2. W odniesieniu do niektórych maszyn unikalnych lub typowych i powszechnych remonty kapitalne i niektóre średnie mogą być wykonywane sposobem zleconym. W przypadkach uzasadnionych potrzebami ekonomicznymi i organizacyjnymi mogą być powoływane bazy lub zakłady remontowe dla wykonywania remontów maszyn i produkcji części wymiennych.

3. W celu właściwego wykorzystania fachowców remontowych centralne zarządy powinny organizować w razie potrzeby specjalizowane brygady remontowe, których zadaniem byłoby przeprowadzanie remontów maszyn dla potrzeb podporządkowanych centralnemu zarządowi przedsiębiorstw.

§ 5. 1. W celu uzyskania właściwych podstaw dla zapewnienia wykonawstwa remontowego wprowadza się począwszy od 1953 r. obowiązek bilansowania potrzeb i zdolności wykonawstwa remontowego.

2. Bilansowaniem powinny być objęte potrzeby i zdolności wykonawstwa remontowego zarówno dla remontów wykonywanych we własnym zakresie przez zakłady pracy jak i sposobem zleconym.

§ 6. 1. Zainteresowani ministrowie za zgodą Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego wydadzą w terminie do dnia 30 kwietnia 1953 r. zarządzenia, w których ustalą zasady, tryb i terminy bilansowania przez podległe im jednostki potrzeb i zdolności wykonawstwa remontowego.

2. Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego może wyłączyć z bilansowania, o którym mowa w ust. 1, niektóre maszyny powszechne i unikalne, których remonty będą wykonywane przejściowo lub na stałe w ramach jednego resortu dla przedsiębiorstw należących do innych resortów. W tych przypadkach Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego ustali równocześnie tryb i terminy dla zgłaszania potrzeb remontowych oraz zapewnienia wykonawstwa wyłączonych z bilansowania remontów maszyn.

III. W zakresie modernizacji.

§ 7. 1. Przy przeprowadzaniu remontów należy planowo modernizować przestarzałe maszyny celem podniesienia wydajności, sprawności oraz przystosowania do nowych procesów technologicznych, rewidując równocześnie przestarzałe normy techniczne ograniczające i hamujące zakres modernizacji.

2. Przy robotach remontowych oraz przy regeneracji części wymiennych należy szeroko stosować metalizację natryskową, hartowanie powierzchniowe i inne nowoczesne metody remontowe.

IV. W zakresie części wymiennych i materiałów dla remontów.

§ 8. 1. Zobowiązuje się właściwych ministrów do wydania zarządzeń, aby:

- 1) podległe im przedsiębiorstwa wykorzystwały w miarę możliwości w pierwszym rzędzie będące w ich posiadaniu maszyny do produkcji części wymiennych dla potrzeb własnych oraz potrzeb innych przedsiębiorstw,
- 2) przydziały materiałowe dla remontów maszyn posiadały ten sam stopień ważności, co przydziały dla produkcji i ważnych inwestycji,
- 3) nie używano na inne cele przeznaczonych dla remontów materiałów i części,
- 4) zakłady produkujące nowe maszyny lub części do nowych maszyn produkowały w razie potrzeby również części wymienne dla remontów tych maszyn,
- 5) przedsiębiorstwa i zakłady produkujące części wymienne potrzebne dla remontów maszyn nie zaprzestały swej produkcji przed przejściem jej przez inne jednostki gospodarki uspołecznionej.

2. Zwolnienie od obowiązku określonego w ust. 1 pkt 4 może nastąpić za zgodą Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego w przypadku, jeżeli zostaną wyznaczone inne przedsiębiorstwa do produkcji części wymiennych dla remontów maszyn.

V. W zakresie dyscypliny remontowej.

§ 9. 1. Niewykonanie planów remontów maszyn podlega za sobą odpowiedzialność analogiczną do odpowiedzialności za niewykonanie planu produkcyjnego w asortymencie.

2. Naczelnny inżynier i główny mechanik zakładu pracy są odpowiedzialni za wykonanie planów remontów.

3. Zmiany w zatwierdzonych planach remontów podstawowych maszyn mogą być dokonywane tylko w wyjątkowych przypadkach na wniosek Głównego Mechanika i za zgodą dyrektora centralnego zarządu.

§ 10. Przed przystąpieniem do remontu należy opracować technologię i organizację remontu, zorganizować wykonawstwo i przygotować materiały i części wymienne.

§ 11. Wykorzystywanie służb dozorów i brygad remontowych zakładów pracy do robót produkcyjnych i inwestycyjnych z wyjątkiem robót związanych z małą mechanizacją może mieć miejsce tylko w przypadku wykonania zaplanowanych w danym okresie remontów.

§ 12. Przedsiębiorstwa i zakłady wykonawstwa inwestycyjnego, które przyjmowały do wykonania roboty remontowe, obowiązane są do ich dalszego przyjmowania i wykonywania w 1953 r. w nie zmniejszonym rozmiarze. Zmiany w zakresie wykonawstwa remontowego w przypadku konieczności powinny być uzgodnione między zainteresowanymi ministerstwami.

VI. W zakresie organizacji służb konserwacyjno-remontowych.

§ 13. 1. Organizacja służb konserwacyjno-remontowych powinna być dostosowana do potrzeb wynikających z rodzaju i ilości maszyn, rodzaju produkcji i warunków lokalnych w przedsiębiorstwie.

2. Schematy, instrukcje organizacyjne oraz obsady personalne dla służb konserwacyjno-remontowych powinny uwzględniać zasadę ustaloną w ust. 1.

VII. W zakresie plac.

§ 14. W celu uregulowania sprawy plac dla służb remontowych w zakładach pracy, bazach i przedsiębiorstwach remontowo-montażowych zobowiązuje się Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego w terminie do dnia 31 marca 1953 r. do opracowania i przedłożenia Prezydium Rządu projektu uchwały w tej sprawie.

VIII. W zakresie szkolenia.

§ 15. W celu podniesienia kwalifikacji istniejących kadr remontowych oraz przygotowania nowych właściwi ministrowie zorganizują szkolenie fachowców:

- 1) robotników remontowych w większych zakładach pracy i w przedsiębiorstwach wielozakładowych oraz w przedsiębiorstwach remontowo-montażowych w zakresie wykonawstwa remontowego; kursy te po-

winny być organizowane dla następujących grup fachowców:

- a) ślusarzy maszynowych (mechaników, monterów itp.),
 - b) elektryków (elektromonterów dla maszyn elektrycznych rozdzielni i sieci kablowej i napowietrznej),
 - c) innych (murarzy, cieśli itp.);
- 2) planistów, kalkulatorów i chronometrażystów remontów; kursy te powinny być organizowane na szczeblu centralnych zarządów.

§ 16. 1. Właściwi ministrowie wprowadzą — począwszy od roku szkolnego 1953/54 — na ostatnim roku nauki w szkołach zawodowych typu technikum — na wydziałach: mechanicznym, elektrycznym, budowlanym — specjalizację w zakresie gospodarki remontowej.

2. Zobowiązuje się Ministra Szkolnictwa Wyższego do wprowadzenia od roku szkolnego 1953/54 na wyższych uczelniach technicznych, a w szczególności w wieczorowych szkołach inżynierskich na wydziałach mechanicznym i elektrycznym wykładów z zakresu organizacji gospodarki remontowej.

§ 17. W celu ujednoczenia szkolenia długofalowego w zakresie gospodarki remontowej zobowiązuje się Prezesa Centralnego Urzędu Szkolenia Zawodowego do wydania w terminie do dnia 31 maja 1953 r. ramowych programów dla kursów określonych w § 15 pkt 2 oraz dla długofalowego szkolenia określonego w § 16 ust. 1.

§ 18. W celu umożliwienia kadrom konserwacyjno-remontowym podnoszenia ich kwalifikacji oraz udostępnienia pomocy naukowych dla szkolenia krótko- i długofalowego, ujętych w §§ 15 i 16, zobowiązuje się Prezesa Centralnego Urzędu Wydawnictw, Przemysłu Graficznego i Księgarstwa do zaplanowania i wydania w roku 1953 i następnych książek technicznych z zakresu gospodarki konserwacyjno-remontowej, popularnych i na poziomie wyższym bądź oryginalnych opracowań, bądź tłumaczeń literatury technicznej zagranicznej, w szczególności technicznej literatury radzieckiej.

IX. Przepisy końcowe.

§ 19. Prezydium Rządu zwraca się do Centralnej Rady Związków Zawodowych o wzmoczenie przez związkę zawodowe pracy propagandowo-wychowawczej w celu podniesienia socjalistycznego stosunku do środków produkcji — wspólnego dobra całego narodu — oraz propagowanie współzawodnictwa i racjonalizatorstwa w działalności remontowej.

§ 20. Wykonanie uchwały porucza się Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, wszystkim zainteresowanym ministrom oraz kierownikom urzędów centralnych.

§ 21. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *B. Bierut*